

§ 171

Dnr 2010/KS 0396 003

Alkohol- och drogpolicy**Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

1. Alkohol- och drogpolicyn antas.
2. Det alkoholpolitiska programmet från 1998 upphävs.

Kommunstyrelsens beslut

- Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beskrivning av ärendet

Ett förslag till alkohol- och drogpolicy har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från fyra förvaltningar. Policyn fokuserar på det förebyggande arbetet kring barn och ungdomar.

Policyn ersätter kommunens alkoholpolitiska program från 1998. Kompletterande riktlinjer, mål och aktiviteter ska sedan tas fram av förvaltningarna.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Säkerhetsenheten
Inger Carlsson
08-5782 92 07
Linda Wikman
08-5782 94 77

TJÄNSTESKRIVELSE

2011-11-07

1 (3)

Diarienummer

2010/KS 0396 003

Kommunstyrelsen

Förslag till alkohol- och drogpolicy**Förslag till beslut**

1. Förslaget till alkohol- och drogpolicy överlämnas till kommunfullmäktige som föreslås besluta att
  - anta alkohol- och drogpolicyn
  - upphäva det alkoholpolitiska programmet från 1998.

Bo Renman
Kommunchef

Peter Holck
Chef säkerhetsenheten

Sammanfattning

Ett förslag till alkohol- och drogpolicy har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från fyra förvaltningar. Policyn fokuserar på det förebyggande arbetet kring barn och ungdomar.

Avsikten är att policyn ska ersätta kommunens alkoholpolitiska program från 1998. Kompletterande riktlinjer, mål och aktiviteter ska sedan tas fram av förvaltningarna.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog 1995 ett alkoholpolitiskt program med anledning av att kommunen fått ansvar för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen. Programmet reviderades 1998. Det alkoholpolitiska programmet skulle vara vägledande för förvaltningarnas arbete. I programmet finns ett avsnitt med riktlinjer för serveringstillstånd.

Hösten 2010 påbörjades en översyn av det alkoholpolitiska programmet. I enlighet med kommunens nya styrprocess har det nya dokumentet utformats som en policy. Mer detaljerade styrdokument tas vid behov fram på nämndnivå.

I den nya alkohollagen, som började gälla den 1 januari 2011, finns ett krav på att kommunerna ska ha riktlinjer för serveringstillstånd med kriterier för bedömningen av om en ny restaurang riskerar att medföra alkoholrelaterade olägenheter. Arbetet med att ta fram nya riktlinjer kommer att påbörjas så snart Folkhälsoinstitutet tagit fram en modell för kommunala riktlinjer.

Nationell ANDT-strategi 2011-2015

Riksdagen har beslutat om en samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT-politiken). Där anges mål och inriktning för hur samhällets insatser ska genomföras, samordnas och följas upp under åren 2011 – 2015. Det övergripande målet är ”Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk”. Målet innebär

- en nolltolerans mot narkotika och dopning,
- att minska allt tobaksbruk och förhindra att minderåriga börjar använda tobak,
- att förhindra all skadlig alkoholkonsumtion bl a genom att minska konsumtionen och skadliga dryckesvanor.

I strategin finns även sju långsiktiga mål som ständigt ska vara aktuella och inte har någon bortre tidsgräns. Till de långsiktiga målen knyts ett antal prioriterade mål som ska uppnås under strategiperioden. De övergripande målen finns som bilaga i förslaget till alkohol- och drogpolicy för Tyresö kommun.

Den antagna nationella ANDT-strategin har inneburit att Länsstyrelsen i Stockholms län har bjudit in kommunerna till att se över sitt förebyggande arbete.

Förslaget till alkohol- och drogpolicy

Policyn har tagits fram av en projektgrupp med deltagare från kommunstyrelseförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och utvecklingsförvaltningen. Styrgruppen har bestått av cheferna för barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen, utvecklingsförvaltningen och säkerhetsenheten. Referensgrupper har varit BRÅ, krögare, närpolisen och Mini Maria (landstinget)

Alkohol- och drogpolicyn anger grundprinciper och inriktning för kommunens förebyggande arbete mot alkohol, tobak och andra droger.

Policyn innehåller följande avsnitt:

- Barn och ungdomar
- Tyresö kommun som arbetsplats och arbetsgivare
- Tillstånd och tillsyn

Varje nämnd och förvaltning ska i sina nämnd- och enhetsplaner ange mål och aktiviteter för hur man arbetar enligt policyn. Uppföljning av arbetet redovisas i nämndernas årsredovisningar och i kommunens årsredovisning. Policyn ska revideras i början av varje mandatperiod.

Fokus i alkohol- och drogpolicyn är det förebyggande arbetet kring barn och ungdomar. Årligen genomförs drogenkäter i Tyresö i år 9 och år 2 på gymnasiet. Enkätresultaten visar bland annat att 17 % av niorna röker (ibland eller dagligen), att 47 % dricker alkohol (från enstaka tillfällen till upp till flera gånger i veckan) och att 6 % av niorna och 24% av eleverna i år 2 på gymnasiet någon gång använt narkotika. Barn och ungdomar kan även påverkas negativt av omgivningens användning av och attityder till tobak, alkohol och andra droger. Socialtjänsten, skolan och föreningslivet är därför, i samverkan med föräldrarna, viktiga aktörer i det förebyggande arbetet.

Som arbetsgivare och tillsynsmyndighet har kommunen också stora möjligheter att påverka. Därför är det viktigt att alla berörda förvaltningar arbetar enligt policyn.

*Förslag till***Alkohol- och drogpolicy****Syfte**

Policyn anger grundprinciper och inriktning för kommunens förebyggande arbete mot alkohol, tobak och andra droger.

Grundprinciper och inriktning

Tyresö kommun ska sträva mot de nationella målen för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT-politiken). De nationella målen finns i bilagan.

Kommunen ska arbeta långsiktigt med förebyggande arbete och tillgänglighetsbegränsande åtgärder för att minska drogernas medicinska, ekonomiska och sociala skadeverkningar. Forsknings- och kunskapsbaserade arbetsmetoder ska användas. Samverkan såväl inom kommunorganisationen som med andra aktörer är nödvändig för att få goda resultat av det förebyggande arbetet.

Inriktningen för Tyresö kommuns förebyggande arbete är att:

- minska den skadliga konsumtionen av alkohol och tobak samt motverka konsumtionen av andra droger¹.
- skydda barn och ungdomar mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning eller tobak.
- minska berusningsdrickandet och det alkoholrelaterade våldet.

Barn och ungdomar

Kommunen ska arbeta för att:

- höja debutåldern för alkohol och tobak
- motverka narkotikabruket bland ungdomar
- minska berusningsdrickandet bland ungdomar

Alkohol och andra droger ska inte förekomma i verksamheter som riktar sig till barn och ungdomar. Barn och ungdomar ska erbjudas attraktiva och drogfria aktiviteter.

---

¹ Allt ickemedicinskt bruk av läkemedel, samt bruk av narkotika och dopningspreparat ska i möjligaste mån förebyggas och bekämpas.

Föräldrarna är den enskilt viktigaste faktorn i ett barns utveckling. Föräldrastöd i olika former är därför en prioriterad verksamhet i det förebyggande arbetet mot drogbruk bland unga.

Föreningar för barn och ungdomar som får bidrag av kommunen ska ha ett aktivt arbete mot tobak, alkohol och andra droger. Kommunen ska stödja detta arbete genom att bland annat erbjuda utbildning i alkohol- och drogfrågor.

Kommunen ska säkerställa att kommunens lokaler inte används i strid mot denna policy.

I skolornas värdegrundsarbete ska resultaten av drogvaneenkäten användas i det fortsatta arbetet med att kartlägga risker och arbeta förebyggande med ungdomars attityd och förhållningssätt till alkohol, tobak och andra droger.

Barn, ungdomar och anhöriga som lever i utsatta missbruksmiljöer ska särskilt uppmärksammas och erbjudas råd, stöd och behandlingsinsatser när sådana erfordras. Unga vuxna som riskerar att utveckla en allvarlig beroendeproblematik ska prioriteras genom särskilda insatser.

Tyresö kommun som arbetsplats och arbetsgivare

I Tyresö kommun är det inte tillåtet att vara påverkad av alkohol eller andra droger i samband med arbete. Måttfull representation med alkoholdrycker kan dock tillåtas, enligt särskilda riktlinjer. Rökfri arbetstid tillämpas.

Tillstånd och tillsyn

Kommunen ska

- Tillsammans med polisen bedriva en regelbunden och effektiv alkohol- och tobakstillsyn baserad på en individuell bedömning av tillsynsbehovet.
- Arbeta med ett förebyggande synsätt och samverka med innehavare av restauranger och butiker.
- Erbjuder återkommande information och utbildning.

Ansvarsfördelning

Det förebyggande arbetet samordnas av kommunstyrelsen, som ska stödja förvaltningarnas arbete och följa upp utvecklingen i kommunen. Här ingår bland annat att stödja och inspirera lärare och annan personal, göra årliga drogvaneundersökningar och genomföra antilångningskampanjer.

Varje nämnd och förvaltning ska i sina nämnd- och enhetsplaner ange mål och aktiviteter för hur man arbetar enligt policyn, samt ta fram eventuella kompletterande styrdokument. Uppföljning av arbetet redovisas i nämndernas årsredovisningar. I kommunens årsredovisning sammanfattas det gångna årets arbete.

Policyn ska revideras i början av varje mandatperiod.

Nationella mål (bilaga)

Riksdagen har den 30 mars 2011 beslutat om en samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT-politiken). Där anges mål och inriktning för hur samhällets insatser ska genomföras, samordnas och följas upp under åren 2011-2015.

För att effekterna av samhällets insatser ska kunna mätas bättre kommer målstrukturen vara kopplad till ett uppföljnings- och utvärderingssystem. De långsiktiga målen i uppföljnings- och utvärderingssystemet anger inriktningen för ANDT-arbetet som helhet. Dessa mål omfattar tillgångs- och tillgänglighetsbegränsande arbete, skydd av barn och ungdomar, förebyggande arbete, tidiga insatser, vård och behandling samt riktlinjer för samarbetet med andra länder inom EU och internationellt.

Strategin föreslår även fortsatta satsningar på bland annat regional samordning, samarbete mellan olika myndigheter och samarbete mellan myndigheter och organisationer.

Övergripande mål

Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk. Målet innebär:

1. en nolltolerans mot narkotika och dopning,
2. att minska allt tobaksbruk och förhindra att minderåriga börjar använda tobak,
3. att förhindra all skadlig alkoholkonsumtion bl a genom att minska konsumtionen och skadliga dryckesvanor.

Långsiktiga mål

1. Tillgång till narkotika, dopningsmedel, alkohol och tobak ska minska.
2. Barn ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning eller tobak.
3. Antalet barn och unga som börjar använda narkotika och dopningsmedel eller debuterar tidigt med alkohol eller tobak ska successivt minska.
4. Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska.
5. Personer med missbruk eller beroende ska ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.
6. Antalet döda och skadade på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska.
7. En folkhälsobaserad och restriktiv syn på ANDT inom EU och internationellt.

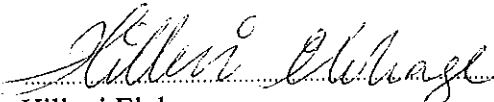
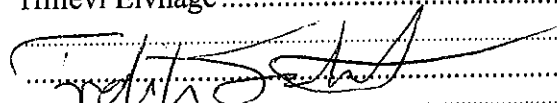
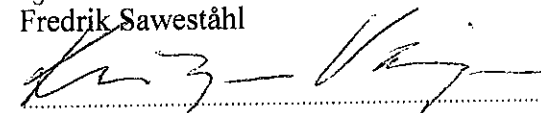
Plats och tid Sammanträdesrummet Bollmora, kommunhuset
Tisdag 6 december 2011, kl. 18.30 – 20.15

Beslutande Se bilaga

Övriga deltagare Se bilaga

Utses att justera Kristjan Vaigur

Justeringens plats och tid Kommunstyrelsens kansli
onsdag 7 dec

Underskrifter	Sekreterare		Paragrafer 170-171,
		Hillevi Elvhage	173, 175-
	Ordförande		178, 183,
		Fredrik Saweståhl	190-191
	Justerande		
		Kristjan Vaigur	

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum 2011-12-06

Datum för anslags uppsättande 2011-12-07 Datum för anslags nedtagande 2011-12-28

Förvaringsplats för protokollet Kommunstyrelsens kansli

Underskrift
Hillevi Elvhage

Närvarolista kommunstyrelsen

Sammanträdestid: kl. 18.30 – 20.15

Justering:

Ordinarie ledamöter:

Namn	Närv.	Beslutande	Kom kl.	Gick kl.	Anm.
Fredrik Saweståhl (M)	x				
Mats Larsson (Fp)	x				
Anita Mattsson (S)	x				
Anki Svensson (M)	x				
Andreas Jonsson (M)	x				
Dick Bengtsson (M)	x				
Matilda Lundh (M)	x				
Mats Lindblom (FP)	-	Thomas Holmberg			
Leif Kennerberg (Kd)	x				
Susann Ronström (S)	x				
Kristjan Vaigur (S)	x				
Jerry Svensson (S)	x				
Marie Åkesdotter (MP)	x				

Ersättare:

Namn	Närv.	Beslutande	Kom kl.	Gick kl.	Anm.
Lotta Stjernfeldt (M)	x				
Christer Flodfält (M)	x				
Marianne Kronberg (M)	-				
Martin Johem (M)	-				
Thomas Holmberg (Fp)	x				
Margareta Ternstedt (Fp)	x				
Henrik Gustavsson (C)	-				
Anna Lund (KD)	x				
Marita Bertilsson (S)	x				
Marie Linder (S)	x	från 18.50 § 165			
Sara Albornoz (S)	-				
Peter Bylund (MP)	x				
Elisabet Hedlund (V)	x				

Tjänstemän:

Bo Renman
Dan Näsman
Åke Skoglund
Kerstin Hedén

Inger Carlsson tom. §175 Anita Brynje
Linda Wikman tom. §175 Britt-Marie Lundberg Björk tom. kl. 19.05
Maj Ingels Fagerström Maria Hagbom
Birgitta Wigren tom. kl. 19.05 Hillevi Elvhage

Ann-Catrine Hagner tom. kl. 19.05

Sara Kopparberg från 19.05

Anders Lind från 19.05

Ulrika Josephson Westberg

Bertil Eriksson

r